

Bruxelles, 1.2.2023
COM(2023) 62 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

Un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete

1. INTRODUCERE: UN PLAN INDUSTRIAL AL PACTULUI VERDE PENTRU ERA CU ZERO EMISII NETE

Acest deceniu va fi decisiv pentru ca lumea să limiteze creșterea temperaturilor globale și să ia măsurile necesare în vederea reducerii la zero a emisiilor nete. Mizele sunt mari, iar provocările complexe, însă avem ocazia rară de a utiliza acest imperativ drept catalizator pentru a investi în economia energiei curate și în industria erei cu zero emisii nete.

Pactul verde european stabilește ferm ambițiile noastre în materie de tranziție verde, inclusiv obiectivele noastre climatice care vizează atingerea unui nivel al emisiilor nete egal cu zero până în 2050. Pachetul „Pregătiți pentru 55” prevede un plan concret pentru a plasa economia europeană pe drumul cel bun, iar planul REPowerEU accelerează renunțarea la combustibilii fosili. Împreună cu Planul de acțiune privind economia circulară, acesta stabilește cadrul pentru transformarea industriei UE pentru era cu zero emisii nete.

În următorii câțiva ani, va fi definită forma economică a erei cu zero emisii nete. Se vor crea noi piețe, se vor concepe, dezvolta și introduce pe piață tehnologii curate revoluționare, iar sistemele noastre energetice vor fi transformate. Prin urmare, cei care investesc primii și mai repede în prezent își vor asigura locul în această nouă economie și vor crea locuri de muncă pentru o forță de muncă cu competențe noi, vor reînnoi bazele de producție industrială, vor reduce costurile pentru cetățeni și întreprinderi și vor fi într-o poziție privilegiată pentru a sprijini alte părți ale lumii să își decarbonizeze propriile economii.

Amploarea oportunităților oferite industriei europene plasează această necesitate în prim-plan. Agenția Internațională a Energiei estimează că piața mondială a principalelor tehnologii energetice curate fabricate în masă va valora aproximativ 650 de miliarde USD (circa 600 de miliarde EUR) pe an până în 2030 – de peste trei ori mai mult decât în prezent. În aceeași perioadă de timp, numărul locurilor de muncă aferente din sectorul producției de energie ar putea deveni de peste două ori mai mare¹. Industria cu zero emisii nete înregistrează o creștere puternică la nivel mondial, iar cererea depășește uneori oferta.

UE este bine pregătită pentru a-și intensifica eforturile și a valorifica ocazia de a reduce la zero emisiile nete. Modelul economic al Europei, bazat pe piața sa unică, a creat o prosperitate în creștere în ultimele decenii. Europa este un actor principal în materie de inovare, de capital de risc și de implementare a tehnologiilor cu zero emisii nete și a produselor sustenabile. Continentul nostru are o bază de plecare solidă: o industrie cu un istoric dovedit de stabilire a tendințelor și de standardizare, cu niveluri tot mai mari de digitalizare, fabricând produse inovatoare și de înaltă calitate care sunt utilizate în întreaga lume. Europa are oameni de știință și cercetători de talie mondială, care concep permanent soluții revoluționare sau perfecționează tehnologii existente.

UE a demonstrat, de asemenea, **modul în care tranziția verde poate consolida competitivitatea.** Eliminarea treptată a combustibililor fosili din Rusia a accelerat o nouă revoluție industrială menită să pună capăt erei combustibililor fosili. O gamă largă de noi tehnologii cu zero emisii nete este în curs de dezvoltare și implementare la nivelul întregii noastre economii: acestea vizează transporturile, clădirile, industria prelucrătoare, energia și chiar crearea de piețe complet noi. Valoarea ecosistemului nostru axat pe zero emisii nete a fost de peste 100 de miliarde EUR în 2021, dublă față de 2020².

UE și-a dovedit, de asemenea, reziliența intrinsecă la schimbări și provocări continue.

¹ *Energy Technology Perspectives 2023*, Agenția Internațională a Energiei.

² [The rise of European Clean Tech – Report](https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf), <https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf>

Industria se confruntă cu numeroase dificultăți, printre care se află inflația ridicată, deficitele de forță de muncă, schimbările demografice, perturbările post-COVID ale lanțurilor de aprovizionare, creșterea ratelor dobânzii, creșterea bruscă a costurilor energiei și a prețurilor factorilor de producție, cărora li se adaugă concurența puternică, dar nu întotdeauna loială, de pe piața mondială fragmentată. În ciuda acestor obstacole, până în prezent, economia UE a rezistat în mod remarcabil, iar unitatea politică dă roade. Prețurile gazelor și petrolului au scăzut acum sub nivelurile din perioada anterioară războiului. Inflația în Europa a scăzut pentru a doua lună consecutivă și în mod semnificativ în decembrie 2022. Șomajul este mai scăzut decât înainte de criza financiară din 2008, iar piețele muncii continuă să funcționeze bine.

UE este hotărâtă și convinsă că poate accelera transformarea industrială cu zero emisii nete pe plan intern. Pe lângă nevoi și oportunități precum introducerea surselor regenerabile de energie, transformarea infrastructurilor energetice și de transport, precum rețelele, trecerea masivă la hidrogen produs din alte surse decât combustibilii fosili, ca mediu de stocare, combustibil și materie primă, UE poate fi un actor principal și în industriile cu zero emisii nete ale viitorului. De asemenea, putem crea noi forme de cooperare în domeniul tehnologiilor curate cu partenerii noștri din străinătate. Prin colaborarea cu partenerii în vederea dezvoltării de tehnologii cu zero emisii nete, prin diversificarea și consolidarea lanțurilor de aprovizionare și sprijinirea altor părți interesate în tranziția lor verde, cursa către reducerea la zero a emisiilor nete poate fi benefică pentru planetă și pentru întreprinderi.

Faptul că partenerii Europei încep, la rândul lor, să profite de oportunitățile industriale ale reducerii la zero a emisiilor nete este un semn încurajator în acest sens. Legea privind reducerea inflației din SUA va mobiliza peste 360 de miliarde USD (circa 330 de miliarde EUR) până în 2032. Planurile de transformare verde ale Japoniei urmăresc să mobilizeze până la 20 de mii de miliarde JPY (circa 140 de miliarde EUR) prin obligațiuni pentru „tranziția verde”. India a prezentat sistemul de stimulente legate de producție pentru a spori competitivitatea în sectoare precum energia solară fotovoltaică și bateriile. Regatul Unit, Canada și multe alte state au prezentat, de asemenea, planuri de investiții în tehnologii curate. Europa se angajează să colaboreze cu toți acești parteneri pentru binele comun.

Cu toate acestea, comerțul și concurența în cadrul industriei cu zero emisii nete trebuie să fie echitabile. Unele dintre inițiativele partenerilor noștri pot avea efecte colaterale nedorite asupra propriilor noastre industrii cu zero emisii nete. Mai important, de mult timp subvențiile acordate de China sunt de două ori mai mari decât cele din UE, în raport cu PIB-ul³. Acest lucru a denaturat piața, iar producția unei serii de tehnologii cu zero emisii nete este în prezent dominată de China, care a făcut din subvenționarea inovării și a producției în domeniul tehnologiilor curate o prioritate a planului său cincinal. Rezerva de investiții în tehnologii curate anunțată de China depășește 280 de miliarde USD (circa 260 de miliarde EUR). Europa și partenerii săi trebuie să depună mai multe eforturi pentru a combate efectele unor astfel de subvenții neloiale și ale denaturării prelungite a pieței. În cazul în care amprenta publică pe piețele private este disproporționată, denaturările creează condiții inechitabile și apare o concurență neloială. Comisia va continua să utilizeze pe deplin instrumentele de apărare comercială (IAC) pentru a apăra piața unică și comerțul internațional bazat pe norme împotriva practicilor comerciale neloiale, cum ar fi dumpingul și subvențiile care denaturează concurența.

În perspectivă, există în continuare provocări în materie de competitivitate. Era combustibililor fosili ieftini s-a încheiat, ceea ce impune accelerarea tranziției verzi pentru a se asigura faptul că industria are acces la o energie curată abundentă, cu prețuri rezonabile. UE trebuie să se bazeze pe principalul său punct forte, piața unică, și să evite fragmentarea. Prin urmare, Comisia

³ [Chinesische Subventionspolitik: Effekte auf deutsche Unternehmen \(vbw-bayern.de\)](https://www.vbw-bayern.de/en/chinesische-subventionspolitik-effekte-auf-deutsche-unternehmen)

se angajează să prezinte o abordare europeană cuprinzătoare, bazată pe priorități strategice comune și pe o evaluare a nevoilor de investiții. Vor trebui explorate diverse opțiuni pentru a asigura un răspuns comun al UE, inclusiv finanțare din partea acesteia. De asemenea, trebuie depuse mai multe eforturi pentru a facilita accesul întreprinderilor la finanțare privată, în special prin finalizarea uniunii piețelor de capital. Creșterea competitivității trebuie să meargă mână în mână cu locuri de muncă de calitate, bine plătite și cu investiții în capitalul uman.

Era industrială cu zero emisii nete va fi conturată de deciziile luate astăzi. UE trebuie să fie pregătită să își asume rolul de lider al acestui proces, cu rapiditate, ambiție și o direcție împărtășită de toți. Un răspuns comun, ancorat în politicile și instrumentele UE, va fi mult mai eficace decât suma a 27 de abordări naționale.

2. UN PLAN INDUSTRIAL AL PACTULUI VERDE – MENȚINEREA AVANSULUI

În contextul acestor oportunități și provocări de o amploare majoră, Europa are nevoie de un nou Plan industrial al Pactului verde. Planul va face parte din Pactul verde european, care ne plasează pe calea către neutralitatea climatică, și va permite Europei să fie deschizătoare de drumuri la nivel mondial în era industrială cu zero emisii nete.

Punctul de plecare al planului este necesitatea de a intensifica masiv dezvoltarea tehnologică, producția și instalarea de produse cu zero emisii nete și aprovizionarea cu energie în următorul deceniu, precum și valoarea adăugată a unei abordări la nivelul UE pentru a face față împreună acestei provocări. Acest lucru este îngreunat de concurența mondială pentru materii prime și personal calificat. Planul urmărește să abordeze această dihotomie punând accentul pe domeniile în care Europa poate avea contribuția cea mai valoroasă. Acesta urmărește, de asemenea, să evite riscul ca dependența noastră de combustibilii fosili din Rusia să fie înlocuită cu alte dependențe strategice care ar putea împiedica accesul nostru la tehnologii și factori de producție esențiali pentru tranziția verde, printr-o combinație între diversificare și dezvoltarea și producția proprii. Planul va completa eforturile actuale de transformare a industriei din cadrul Pactului verde european și al Strategiei industriale pentru Europa, în special al Planului de acțiune privind economia circulară. Modernizarea și decarbonizarea industriilor mari consumatoare de energie rămân, de asemenea, o prioritate absolută, la fel ca și asigurarea tranzițiilor profesionale și a creării de locuri de muncă de calitate prin formare și educație.

Din acest motiv este nevoie de un răspuns european comun puternic pentru a stimula industria cu zero emisii nete. Planul industrial al Pactului verde ne va valorifica punctele forte: deschidere, inovare, incluziune și sustenabilitate. În condițiile adecvate, industria cu zero emisii nete din Europa va avea un rol vital în transformarea continentului într-o economie verde, asigurând prosperitate în UE și fiind lider la nivel mondial, atât în ceea ce privește tehnologiile, cât și combaterea schimbărilor climatice și a poluării mediului.

Această schiță a unui nou **Plan industrial al Pactului verde se bazează pe patru piloni:**

- **un mediu de reglementare previzibil și simplificat;**
- **un acces mai rapid la o finanțare suficientă;**
- **competențe și**
- **un comerț deschis pentru lanțuri de aprovizionare reziliente.**

2.1. Un mediu de reglementare previzibil, coerent și simplificat

Ca să asigure condiții favorabile pentru întreprinderi, locuri de muncă de calitate pentru forța noastră de muncă și un nivel ridicat de protecție a mediului, în mod tradițional, UE s-a bazat pe

un mediu de reglementare solid. Aceste trei dimensiuni se pot consolida reciproc, dacă reglementarea este echilibrată și concepută în mod inteligent, ceea ce necesită o atenție continuă. Din acest motiv, anul acesta, Comisia a introdus o „verificare a competitivității” suplimentară cu privire la toate noile reglementări, pentru a se asigura că sunt abordate toate efectele potențiale asupra competitivității și că sunt evitate obligațiile inutile. Un mediu de reglementare simplu, previzibil și clar este esențial pentru promovarea investițiilor. Acțiunea la nivelul UE previne fragmentarea între 27 de abordări în materie de reglementare.

În această primăvară, Comisia va prezenta trei propuneri-cheie pentru competitivitatea industrială, bazate pe nevoia de reformă:

În primul rând, **în cadrul Planului industrial al Pactului verde, Comisia propune prezentarea unui Act privind industria cu zero emisii nete pentru a sprijini producția industrială de tehnologii esențiale în UE.** Actul ar urma să ofere **un cadru de reglementare simplificat pentru capacitatea de producție a produselor** care sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor noastre în materie de neutralitate climatică, cum ar fi bateriile, turbinele eoliene, pompele de căldură, panourile solare, electrolizoarele și tehnologiile de captare și stocare a dioxidului de carbon⁴. Mai precis, Actul privind industria cu zero emisii nete:

- după o analiză sectorială, ar urma să **identifice obiective pentru capacitatea industrială până în 2030**, în situațiile în care acest lucru este necesar pentru a se asigura faptul că dependențele strategice nu pun în pericol tranziția verde. Se va lua în considerare întregul lanț valoric și de aprovizionare la nivel transfrontalier, astfel încât aprovizionarea să nu ducă la blocaje;
- ar urma să reducă durata și să sporească previzibilitatea proceselor de **autorizare** prin definirea unor termene specifice pentru diferitele etape ale autorizării și să consolideze în mod semnificativ capacitatea administrativă a statelor membre, de exemplu prin introducerea unui „**ghișeu unic**” – un punct unic de contact pentru investitori și părțile interesate din industrie pe parcursul întregului proces administrativ.

Întrucât lanțurile valorice europene sunt foarte integrate și interconectate în cadrul pieței unice (a se vedea figura 1), Actul privind industria cu zero emisii nete ar urma să definească criterii simple și operaționale pentru identificarea proiectelor de interes strategic pentru lanțul de aprovizionare cu zero emisii nete. Acest lucru ar trebui să asigure faptul că toate statele membre continuă să beneficieze de pe urma implementării industriale inovatoare prin promovarea **proiectelor strategice, inclusiv a proiectelor multinaționale, accesibile atât regiunilor dezvoltate, cât și regiunilor mai puțin dezvoltate.** Aceste proiecte ar putea beneficia de proceduri accelerate de autorizare și ar putea atrage finanțare privată, precum și finanțare din partea UE și finanțare publică națională⁵.

Standardele europene pot contribui la promovarea introducerii tehnologiilor curate și digitale. În special în cazul noilor lanțuri valorice industriale, anticiparea și elaborarea unor standarde europene de înaltă calitate ar putea oferi industriilor din UE un avantaj competitiv important – inclusiv la nivel mondial. Acestea ar putea demonstra „vandabilitatea” și ar putea atrage

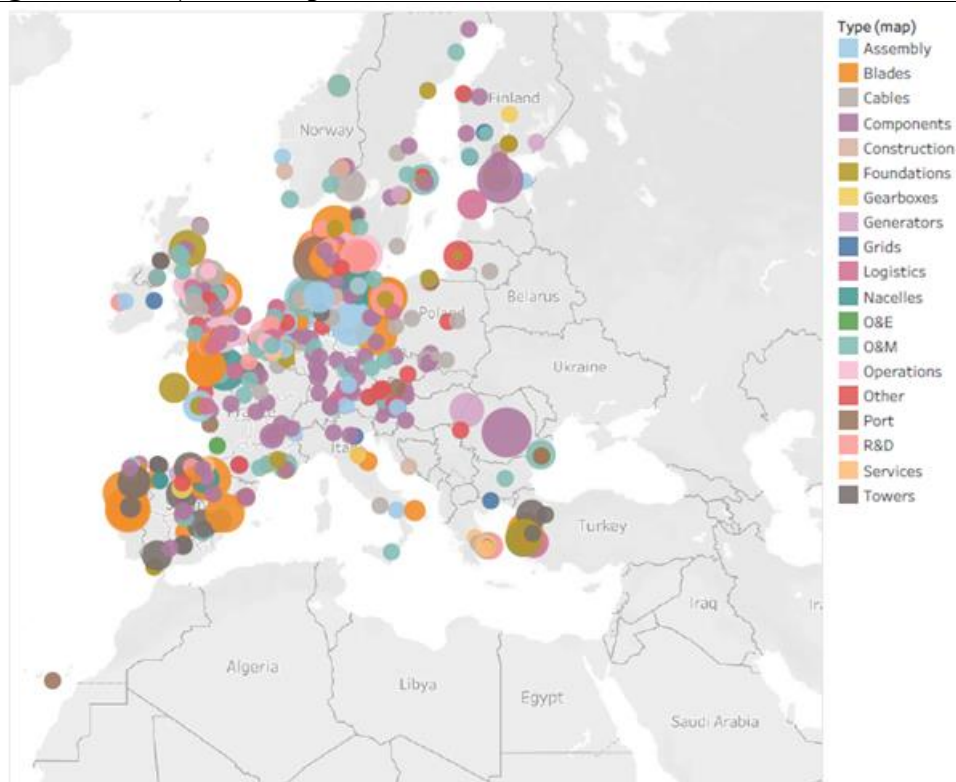
⁴ Sfera exactă a produselor rămâne să fie definită. Având ca punct de plecare neutralitatea tehnologică, actul ar urma să se bazeze pe o evaluare a importanței strategice și a nevoilor identificate de investiții în fabricarea de diferite tipuri de produse cu zero emisii nete. Tehnologiile respective pot depăși tehnologiile strategice cu zero emisii nete care vor fi eligibile pentru tipul specific de sprijin disponibil în temeiul cadrului temporar de criză și de tranziție pentru ajutoarele de stat.

⁵ Finanțarea publică națională care constituie ajutor de stat trebuie să fie conformă cu Cadrul temporar de criză și de tranziție.

investiții în companiile care aderă la ele. Standardele europene ar permite industriilor din UE să își extindă tehnologiile la nivelul întregii piețe unice – un aspect foarte important pentru startupuri și IMM-uri.

- Actul ar putea permite Comisiei să solicite stabilirea unor **standarde europene** care să promoveze introducerea rapidă a tehnologiilor esențiale⁶.

Figura 1: Lanțurile de aprovizionare și locurile de muncă din sectorul energiei eoliene sunt foarte integrate în UE și în Europa

Sursa: Wind Europe. Harta prezintă instalațiile de producție a energiei eoliene din UE defalcate pe diferitele lor segmente.

Dimensiunea cercurilor este proporțională cu numărul de locuri de muncă per instalație (cercurile mici: 10-50 de angajați; cercurile mari: peste 1 000 de angajați).

Pentru a stimula inovarea, Comisia va evalua posibilitatea instituirii unor **spații de testare în materie de reglementare**, care să permită experimentarea rapidă și inovarea disruptivă pentru a testa noile tehnologii⁷. Astfel de spații de testare în materie de reglementare pot, de asemenea, să pregătească terenul pentru simplificarea procesului de autorizare/certificare pentru introducerea pe piață a produselor. În prezent, aceste proceduri pot fi îndelungate, încetinind

⁶ De exemplu, reciclarea materiilor prime pentru panouri solare sau instalarea de turbine eoliene ar putea fi facilitată de respectarea standardelor europene elaborate în aceste domenii. Este posibil deja să se elaboreze un standard pentru colectarea, transportul și tratarea bateriilor care să permită stabilirea unei proceduri accelerate și simplificate pentru instalațiile de reciclare care respectă standardul respectiv.

⁷ Comisia intenționează să publice, până în vara anului 2023, orientări care să prezinte cazurile relevante de utilizare a spațiilor de testare în materie de reglementare, a bancurilor de încercare și a laboratoarelor vii, pentru a veni în sprijinul responsabililor de elaborarea politicilor și al inovatorilor în abordarea lor în materie de experimentare în UE.

introducerea produselor inovatoare și reprezentând o povară semnificativă, în special pentru IMM-uri și startupuri. Comisia va continua să finanțeze instalațiile de testare ca un pas important către introducerea pe piață a tehnologiilor.

Pentru a stimula și mai mult cererea de produse cu zero emisii nete la scară largă, diverse forme de **măsuri publice, cum ar fi achizițiile publice, concesiunile și stimulentele acordate pentru ca întreprinderile și utilizatorii finali să utilizeze tehnologii cu zero emisii nete bazate pe durabilitate și circularitate, pot juca un rol important.** Autoritățile publice din UE cheltuiesc aproximativ 14 % din PIB (aproximativ 2 mii de miliarde EUR pe an) pentru achiziționarea de servicii, lucrări și produse. Politica de achiziții publice și alte forme de sprijin public pot contribui la maximizarea rentabilității banilor publici în interesul public, favorizând totodată securitatea aprovizionării prin diversificarea surselor. În acest scop, Comisia ar urma să definească, utilizând instrumentele juridice disponibile și standardele UE existente, caracteristicile în materie de durabilitate și posibilele cerințe pentru produsele cu zero emisii nete. S-ar promova, astfel, o cerere mai previzibilă și mai uniformă de soluții cu zero emisii nete și s-ar permite autorităților publice să stabilească cerințe ambițioase în materie de durabilitate.

În al doilea rând, Comisia va propune un **Act privind materiile prime critice.** Fabricarea de tehnologii cu zero emisii nete în UE este posibilă numai dacă se asigură accesul la materiile prime critice relevante, inclusiv prin diversificarea surselor de aprovizionare și prin reciclarea materiilor prime pentru a reduce dependența UE de sursele de aprovizionare extrem de concentrate din țări terțe și a stimula crearea de locuri de muncă de calitate și creșterea economică în cadrul economiei circulare. Actul respectiv va urmări să garanteze securitatea aprovizionării UE, inclusiv prin consolidarea angajamentului internațional, facilitarea extracției (atunci când este relevant), a prelucrării și a reciclării, asigurând, în același timp, standarde înalte de protecție a mediului și continuarea cercetării și inovării, de exemplu pentru a reduce utilizarea materiilor prime și a dezvolta înlocuitori de origine biologică. S-au înregistrat deja succese concrete: în prezent, unele întreprinderi din UE utilizează în baterii, în loc de grafit, lignină obținută din lemn.

În al treilea rând, **energia.** Folosirea energiei ca armă de către Rusia a reprezentat un semnal de alarmă major pentru securitatea aprovizionării și abordarea dependențelor. Competitivitatea multor companii a fost afectată grav de prețurile ridicate ale energiei și de perturbările din cadrul mai multor lanțuri de aprovizionare. În această situație s-au regăsit mai ales industriile mari consumatoare de energie⁸. Pentru a aborda costurile ridicate ale energiei și a înlocui combustibilii fosili costisitori cu surse regenerabile de energie mai ieftine, s-au luat măsuri importante în conformitate cu planul REPowerEU. De exemplu, în 2022, capacitatea de producție de energie regenerabilă eoliană și solară în UE a depășit 400 GW, ceea ce reprezintă o creștere de peste 25 % față de 2020⁹. Am creat Platforma energetică a UE pentru a pune în comun cererea de gaze, a coordona utilizarea infrastructurii și a negocia cu partenerii internaționali, am făcut economii, am umplut instalațiile de stocare și am instituit un plafon pe piețele pe termen scurt. S-au finalizat mai multe proiecte de infrastructură și interconexiuni atât în domeniul energiei electrice, cât și în cel al gazelor. **În martie, Comisia va prezenta o reformă a organizării pieței energiei electrice,** o consultare publică fiind în curs de desfășurare pe această temă. Contractele la prețuri pe termen lung ar putea juca un rol important pentru a permite tuturor utilizatorilor de energie electrică să beneficieze de costuri mai previzibile și mai scăzute ale energiei din surse regenerabile. Astfel cum se prevede în planul REPowerEU, stimularea competitivității industriale va necesita atât transformarea proceselor

⁸ Cum ar fi producătorii de polisiliciu utilizat în panourile solare fotovoltaice sau producătorii de celule de baterii.

⁹ Estimări ale Comisiei pe baza datelor furnizate de Agenția Internațională pentru Energie Regenerabilă (IRENA) și de părțile interesate din industrie.

industriale, accelerarea și extinderea masivă a energiei din surse regenerabile, cât și eforturi mai susținute pentru eficiență energetică și reducerea cererii de energie, precum și pentru recalificarea și perfecționarea forței de muncă.

Noul **cadru de reglementare al UE pentru baterii** este un element esențial în tranziția UE către o economie neutră climatic, prin asigurarea unor lanțuri valorice competitive și reziliente pentru producția, reutilizarea și reciclarea bateriilor în UE. În viitor, **Regulamentul privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile**¹⁰ se va aplica unei game mai largi de produse și va extinde și mai mult gama de cerințe de sustenabilitate, domeniu în care industria UE excelează. Comisia va acorda o prioritate deosebită activității privind tehnologiile cu zero emisii nete în cadrul planurilor de lucru existente și viitoare privind proiectarea ecologică.

În plus, este esențial să li se ofere consumatorilor posibilitatea de a-și face alegerile pe baza unor informații transparente și fiabile privind sustenabilitatea, durabilitatea și amprenta de carbon a produselor. Transparența pieței este un instrument care facilitează adoptarea unor produse cu zero emisii nete, superioare din punct de vedere tehnologic și ecologic. De exemplu, Comisia va propune, până la sfârșitul acestui an, o **etichetă energetică unificată** pentru pompele de căldură, pentru a le permite utilizatorilor să compare diferite tehnologii¹¹. Propunerea Comisiei privind consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi merge în aceeași direcție.

În fine, **infrastructura** este esențială pentru mediul de afaceri favorabil reducerii la zero a emisiilor nete pe care urmărește să îl creeze Planul industrial al Pactului verde. Acoperirea completă a rețelelor TEN-T cu infrastructură de încărcare și de realimentare, dezvoltarea și consolidarea unei magistrale a hidrogenului la nivel european și extinderea și consolidarea rețelelor electrice inteligente pentru a include cantități mari de energie din surse regenerabile în rețeaua TEN-E necesită investiții mari¹², dar și o consolidare a cadrului nostru de reglementare. Acum este momentul să organizăm infrastructura necesară dintr-o perspectivă europeană. Comisia îndeamnă colegiilor să adopte cât mai curând posibil Regulamentul privind infrastructura pentru combustibili alternativi (RICA), pentru a facilita crearea unei rețele de încărcare și realimentare adaptate exigențelor viitorului. Pentru a dezvolta și a consolida infrastructura pentru hidrogen și energie electrică, Comisia va examina în continuare nevoile de resurse ale Mecanismului pentru interconectarea Europei și va utiliza întregul domeniu de aplicare al Regulamentului TEN-E revizuit pentru a accelera planificarea, finanțarea și implementarea infrastructurii (transfrontaliere) esențiale. În următorii ani trebuie accelerate în special dezvoltarea și implementarea infrastructurii transfrontaliere. Comisia va analiza, de asemenea, noi modalități, inclusiv posibile măsuri legislative, pentru a se asigura că statele membre realizează infrastructuri energetice transfrontaliere, astfel încât să nu existe întârzieri nejustificate în ceea ce privește introducerea infrastructurii strategice.

Planul industrial al Pactului verde va reuși să stimuleze competitivitatea dacă toți actorii (autorități, parteneri sociali, investitori, consumatori) își vor uni forțele în vederea atingerii aceluiași obiective. Platforma Clean Tech Europe, recent înființată, Forumul industrial în materie de energie curată, împreună cu alte părți interesate relevante, ar urma să sprijine planul, să coordoneze acțiunile pentru a îndeplini obiectivele de investiții și de producție și să

¹⁰ Politica UE în materie de proiectare ecologică stabilește norme armonizate pentru produsele cu impact energetic cu privire la aspecte precum consumul de energie, consumul de apă, nivelurile de emisii și eficiența materialelor, stimulând atât cererea, cât și oferta de produse mai sustenabile.

¹¹ Pentru pompe de căldură datorită bazei de date EPREL privind etichetarea energetică: <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>

¹² În ceea ce privește nevoile de investiții, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Comunicarea referitoare la REPowerEU: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0230&from=EN>.

promoveze în continuare oportunitățile de corelare. Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu Parlamentul European pentru ca Planul industrial al Pactului verde să devină un succes.

2.2. Accelerarea accesului la finanțare

Industria cu zero emisii nete a înregistrat o creștere puternică la nivel mondial, investițiile în energia curată crescând cu 10 % în 2022 față de anul anterior. Industria UE cu zero emisii nete este competitivă în unele sectoare, cum ar fi energia eoliană sau pompele de căldură, chiar și în mediul nostru cu prețuri relativ ridicate ale energiei, în timp ce în alte segmente, cum ar fi panourile solare fotovoltaice, are o poziție limitată. În plus, asigurarea unei tranziții în timp util către o economie cu zero emisii nete necesită o dezvoltare mai rapidă a acestor sectoare. **Cotele de piață ale industriei UE sunt supuse unei presiuni puternice, în mare măsură din cauza faptului că subvențiile din străinătate denaturează condițiile de concurență. În consecință, trebuie să se extindă și să se accelereze accesul la finanțare pentru industria cu zero emisii nete.** Acesta este al doilea pilon din cadrul Planului industrial al Pactului verde.

Finanțarea publică specifică trebuie, de asemenea, să joace un rol. Finanțarea din partea UE și cea națională joacă deja un rol important în promovarea inovării, a producției, a implementării și a consolidării aferente a rețelelor și a infrastructurii cu zero emisii nete. Finanțarea privată va fi esențială în vederea deblocării investițiilor pentru industria cu zero emisii nete.

În cadrul NextGenerationEU, cele 27 de planuri naționale de redresare și reziliență finanțate prin Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) pun deja la dispoziție 250 de miliarde EUR pentru măsuri verzi, inclusiv pentru investiții care sprijină decarbonizarea industriei. Orizont Europa alocă 40 de miliarde EUR pentru cercetarea și inovarea legate de Pactul verde, inclusiv în parteneriat cu industria.

Politicile de coeziune pun la dispoziție aproximativ 100 de miliarde EUR pentru tranziția verde, inclusiv Fondul pentru o tranziție justă. Comisia va facilita în continuare mobilizarea rapidă a investițiilor din fondurile de coeziune în sprijinul Planului industrial pentru zero emisii nete, inclusiv prin accelerarea conceperii proiectelor din domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile și a rambursării costurilor aferente acestora prin intermediul sistemelor obișnuite de rambursare.

Până în prezent, de aceste surse de finanțare ale UE au beneficiat mai ales cercetarea și inovarea și instalarea sistemelor de energie din surse regenerabile și a infrastructurilor conexe, mai degrabă decât capacitatea de producție din acest sector.

Finanțarea lanțurilor valorice industriale cu zero emisii nete poate fi intensificată în ceea ce privește amploarea și rapiditatea prin intermediul unor ajutoare de stat specifice. Pentru a se evita însă fragmentarea pieței unice din cauza nivelurilor diferite de sprijin național – și a capacității diferite de a acorda un astfel de sprijin – trebuie să existe și o finanțare adecvată la nivelul UE, care să faciliteze dezvoltarea unor astfel de lanțuri valorice industriale în întreaga Uniune.

2.2.1 Finanțarea națională

La început, ajutoare de stat: politica UE în domeniul concurenței oferă instrumente prin care se pot sprijini dezvoltarea și implementarea tehnologiilor esențiale de vârf strategice pentru tranziția verde și cea digitală, menținând în același timp integritatea pieței unice și respectând obligațiile internaționale ale UE. Numai în 2022, Comisia a aprobat scheme de ajutoare cu un buget total de 51 de miliarde EUR pentru instalarea de noi capacități de producție de energie din surse regenerabile și pentru decarbonizarea producției industriale în întreaga Uniune. Încă

din martie 2022, în urma agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, Comisia a adoptat un cadru temporar de criză care oferă statelor membre un instrument pentru a remedia efectele economice negative provocate de război și a facilita ajustările structurale astfel încât să răspundă mai bine situației economice rezultate. Cadrul a fost modificat de două ori și include deja dispoziții specifice privind sprijinul simplificat pentru energia din surse regenerabile, tehnologiile de decarbonizare și măsurile de eficiență energetică.

De acum înainte, Comisia intenționează să permită statelor membre o flexibilitate mai mare în ceea ce privește acordarea de ajutoare limitate la domenii bine definite și cu titlu temporar. Comisia va consulta statele membre cu privire la o propunere de adaptare temporară a normelor privind ajutoarele de stat, până la sfârșitul anului 2025, cu calcule și proceduri mai simple și aprobări accelerate. Aceste modificări vor ajuta, de asemenea, statele membre să realizeze proiecte specifice, care intră în domeniul lor de aplicare, în cadrul planurilor naționale de redresare.

Comisia intenționează **să adapteze normele privind ajutoarele de stat de-a lungul a cinci axe**, sub rezerva condițiilor necesare pentru a limita denaturările pieței unice, pentru a evita creșterea disparităților regionale și pentru a asigura respectarea obligațiilor internaționale. Patru dintre acestea vor fi puse în aplicare prin modificarea propusă a cadrului temporar de criză (CTC), care va fi transformat în **Cadrul temporar de criză și de tranziție (CTCT)** pentru ajutoarele de stat:

1. Simplificarea ajutoarelor pentru implementarea energiei din surse regenerabile.

CTC a simplificat deja acordarea ajutoarelor pentru implementarea energiei din surse regenerabile. Proiectul de CTCT ar merge mai departe, prin:

- extinderea dispozițiilor la **toate tehnologiile din domeniul energiei din surse regenerabile** (în temeiul Directivei privind energia din surse regenerabile – RED II), la hidrogenul din surse regenerabile și la **stocarea biocombustibililor**;
- eliminarea necesității licitațiilor deschise pentru **tehnologiile mai puțin mature** (în cazul cărora licitațiile pot funcționa mai puțin bine) și
- **prelungirea termenelor de finalizare a proiectelor.**

2. Simplificarea ajutoarelor pentru decarbonizarea proceselor industriale.

Acordarea de ajutoare industriei pentru decarbonizare fusese deja simplificată de CTC. CTCT ar merge mai departe cu o serie de dispoziții, cum ar fi:

- autorizarea ajutoarelor prin referire la **procentaje standard ale costurilor de investiții**, pe baza experienței – pentru utilizarea hidrogenului, eficiență energetică și electrificare.
- **plafoane de ajutor mai flexibile** per beneficiar în cadrul schemelor care îndeplinesc condiții specifice.

3. Consolidarea schemelor de sprijin pentru investiții pentru producția de tehnologii strategice cu zero emisii nete, inclusiv posibilitatea de a acorda un ajutor mai mare care să se ridice la nivelul ajutorului primit pentru proiecte similare de către concurenți situați în afara UE, asigurând, în același timp, proporționalitatea unui astfel de ajutor.

4. Ajutoare mai bine direcționate pentru noi proiecte majore de producție în cadrul unor lanțuri valorice strategice cu zero emisii nete, ținând seama de deficitul de finanțare globală.

Proiectul de CTCT ar urmări să asigure condiții de concurență echitabile cu alte jurisdicții și în cadrul pieței interne, vizându-se sectoarele în care s-a identificat un risc de delocalizare către o

țară terță și asigurându-se proporționalitatea în ceea ce privește cuantumurile ajutoarelor. CTCT ar permite statelor membre să instituie scheme care să **sprijine investițiile noi în instalații de producție din anumite sectoare strategice, cu zero emisii nete, inclusiv prin beneficii fiscale**. Valoarea permisă a ajutorului ar fi modulată cu intensități mai mari ale ajutorului și plafoane mai mari ale cuantumului ajutorului în cazul în care investiția este situată în zone asistate, pentru a contribui la obiectivul de convergență între statele membre și între regiuni. Ar fi necesare condiții adecvate pentru a se verifica riscurile concrete de deturnare a investiției în afara SEE și faptul că nu există niciun risc de relocare în interiorul SEE. Statele membre își pot **alinia stimulentele fiscale naționale** pe baza unui sistem comun pe care Comisia este pregătită să îl elaboreze, creând astfel **un sistem comun** care să ofere mai multă transparență și previzibilitate întreprinderilor din întreaga UE.

În plus, statele membre ar fi în măsură să ofere un ajutor echivalent cu cel oferit de o țară terță pentru investiții inițiale individuale în aceleași sectoare specifice relevante pentru poziția de lider în domeniul tehnologiilor cu zero emisii nete, sub rezerva unor condiții, cum ar fi participarea la o cooperare multinațională, cu efecte de propagare pozitive semnificative între statele membre și cu o atenție deosebită pentru zonele asistate. Aceste ajutoare ar trebui să abordeze riscurile justificate legate de deturnarea anumitor investiții în favoarea unor țări terțe din afara SEE și nu ar trebui să faciliteze relocarea activităților de producție între statele membre. Ajutorul ar fi limitat la nivelul necesar pentru ca proiectul să se desfășoare în SEE.

Comisia își va menține angajamentul de a accelera procedurile în cadrul CTCT, așa cum se întâmplă deja în cazul ajutoarelor aprobate în temeiul cadrului temporar de criză, pentru care timpul median de aprobare a fost de 19 zile.

5. *Creșterea semnificativă a pragurilor de notificare pentru ajutoarele de stat din aceste domenii.*

Comisia va adapta normele privind ajutoarele de stat corespunzătoare acestei a cincea axe prin revizuirea în continuare a **Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare din cadrul Pactului verde**. Pe lângă dispozițiile legate de proiectele PIIEC (a se vedea mai jos), acest lucru ar oferi statelor membre mai multă flexibilitate:

- să sprijine măsuri în sectoare-cheie, cum ar fi hidrogenul, captarea și stocarea dioxidului de carbon, vehiculele cu zero emisii și performanța energetică a clădirilor, prin majorarea suplimentară a pragurilor care impun notificarea Comisiei;
- să extindă sfera de aplicare a ajutoarelor pentru investiții în infrastructuri de reîncărcare și realimentare;
- să faciliteze în continuare ajutoarele pentru formarea de competențe.

În prezent, UE are cinci **proiecte importante de interes european comun (PIIEC)**, mari proiecte de dezvoltare realizate de mai multe state membre pentru a finanța tehnologii noi în domenii strategice, cu efecte de propagare pozitive puternice la nivel transfrontalier și pentru inovare, lucrători și clienți: unul în domeniul microelectronicii, două în domeniul bateriilor și două în domeniul hidrogenului, alte proiecte fiind în curs de pregătire¹³. Se preconizează că un sprijin public în valoare de 18 miliarde EUR pentru PIIEC aprobate va debloca o sumă suplimentară de 36 de miliarde EUR sub formă de investiții private, ceea ce reprezintă un efect de levier echivalent cu 2.

Pentru a accelera implementarea de noi proiecte, aprobarea proiectelor legate de PIIEC va fi raționalizată și simplificată în continuare:

¹³ De exemplu alte proiecte în domeniul bateriilor și al hidrogenului sau, eventual, al energiei solare ori al pompelor de căldură.

- un cod de bune practici, care urmează să fie aprobat de statele membre și de Comisie în această primăvară, vizează o elaborare transparentă, incluzivă și mai rapidă a PIIEC și va permite o evaluare raționalizată;
- Comisia se pregătește, de asemenea, să **acelereze punerea în aplicare a proiectelor inovatoare mai mici, legate de PIIEC**, în special de către întreprinderi mici și mijlocii, prin intermediul prevederii unor praguri de notificare mai ridicate și al unor intensități mai mari ale ajutorului în temeiul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare.

2.2.2 Finanțarea din partea UE

Pentru a sprijini tranziția în vederea atingerii obiectivelor UE de reducere la zero a emisiilor nete și țintele REPowerEU prin intermediul unor surse diversificate și al unei aprovizionări sigure, UE va trebui să se bazeze în continuare pe o industrie competitivă cu zero emisii nete. Sunt necesare investiții mai mari până în 2030 în producția de tehnologii cu zero emisii nete, având în vedere obiectivele ambițioase ale UE și concurența internațională.

În cadrul UE există disparități importante în ceea ce privește sprijinul acordat de statele membre. De exemplu, în timp ce în 2020, 0,57 % din PIB-ul UE a fost alocat pentru sprijinirea surselor regenerabile de energie, o țară a alocat aproape 1 % din PIB-ul său, iar alte zece au cheltuit mai puțin de jumătate din media UE¹⁴.

Pentru a evita fragmentarea pieței unice din cauza nivelurilor diferite ale sprijinului național, a facilita tranziția verde în întreaga Uniune, a evita exacerbarea disparităților regionale și a aborda decalajul dintre finanțarea disponibilă în prezent și nevoile de finanțare pentru extinderea industriei cu zero emisii nete, trebuie, de asemenea, să intensificăm finanțarea din partea UE. Însoțind Planul industrial al Pactului verde, bugetul UE va continua să contribuie la finanțarea direcționată și rapidă a industriei UE cu zero emisii nete. REPowerEU este instrumentul nostru specific, fiind completat și de alte fonduri ale UE.

Comisia va continua să ofere sprijin statelor membre pentru elaborarea, dezvoltarea și punerea în aplicare a reformelor, precum și să contribuie la consolidarea capacității administrative a statelor membre pentru a asigura implementarea eficace a finanțării.

REPowerEU

Datorită acordului la care s-a ajuns la sfârșitul anului 2022, sprijinul UE pentru tranziție va fi acum majorat cu finanțarea suplimentară alocată Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) prin inițiativa REPowerEU: în cadrul MRR, vor fi puse la dispoziția statelor membre granturi suplimentare (20 de miliarde EUR) pentru a promova înverzirea industriei, a sprijini proiectele industriale cu zero emisii din UE și a ajuta industriile mari consumatoare de energie să facă față prețurilor ridicate ale energiei. Statele membre vor putea, de asemenea, să aloce acestor obiective granturi din rezerva de ajustare la Brexit (5,4 miliarde EUR). În plus, statele membre vor putea utiliza restul împrumuturilor din cadrul MRR (225 de miliarde EUR), cu o prefinanțare substanțială, pentru aceste investiții și reforme¹⁵.

Pentru a sprijini statele membre să pună în aplicare MRR și componenta sa REPowerEU,

¹⁴ [Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union - Oficiul pentru Publicații al UE \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/studies/study-on-energy-subsidies-and-other-government-interventions-in-the-european-union). Măsurile de sprijin public includ transferuri directe către întreprinderi și consumatori, cheltuieli fiscale (de exemplu credite fiscale, reducerea TVA), sprijin pentru venit sau pentru prețuri și sprijin pentru cercetare și dezvoltare (C-D).

¹⁵ Această sumă se adaugă posibilităților existente de transfer a 5 % din fondurile politicii de coeziune (până la 17,9 miliarde EUR).

Comisia a publicat astăzi **Orientările privind planurile de redresare și reziliență**. Orientările oferă flexibilitate pentru adaptarea planurilor la contextul actual și pentru pregătirea capitolelor privind REPowerEU. Sunt recunoscute problemele cauzate de perturbarea lanțurilor de aprovizionare, prețurile energiei și inflație și se oferă statelor membre soluții eficiente pentru a menține nivelul de ambiție al planurilor inițiale. Comisia încurajează ferm statele membre să includă în planurile lor de redresare și reziliență modificări simple și eficiente pentru a oferi sprijin imediat întreprinderilor și a le stimula competitivitatea:

- (i) **ghisee unice** dedicate autorizării proiectelor din domeniul surselor regenerabile de energie și cu zero emisii nete, pentru a accelera, a digitaliza și a raționaliza procesele de obținere a aprobărilor și autorizațiilor necesare pentru construirea și derularea proiectelor vizând tehnologii cu zero emisii nete, împreună cu consolidarea specifică a capacității administrative pentru a elimina blocajele administrative în materie de autorizare; (ii) **facilități fiscale** sau alte forme de sprijin pentru investițiile verzi în tehnologii cu zero emisii nete realizate de întreprinderi, sub forma unui credit fiscal, a unei amortizări accelerate sau a unei subvenții legate de achiziționarea sau îmbunătățirea activelor de investiții verzi
- și (iii) investiții în înzestrarea forței de muncă cu **competențele** necesare pentru această tranziție industrială.

Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) va sprijini realizarea tuturor obiectivelor [planului REPowerEU](#) cu împrumuturi și capitaluri proprii suplimentare¹⁶. Comisia și Grupul BEI vor continua să colaboreze pentru a explora modul în care Grupul BEI și-ar putea intensifica activitățile legate de tehnologiile curate și alte activități care contribuie la Pactul verde.

Programul InvestEU

Programul InvestEU este bine plasat pentru a stimula investițiile în economia cu zero emisii nete în UE. InvestEU este instrumentul Uniunii pentru mobilizarea de investiții private în domeniile prioritare ale UE. Prin intermediul BEI, al FEI, al BERD și al altor 14 parteneri de implementare, UE sprijină investițiile publice și private în inovarea industrială și tehnologică cu zero emisii nete. Exemple de proiecte care pot fi sprijinite sunt proiecte de CDI în următoarele domenii: tehnologii de fabricare a bateriilor, reciclarea materiilor prime critice, instalații demonstrative pentru fabricarea de materiale în lanțul de aprovizionare al bateriilor pentru vehiculele electrice, tehnologii de propulsie pe bază de hidrogen, instalații inovatoare de biocarburanți avansați, echipamente tehnologice de producție avansate pentru prelucrarea oțelului. InvestEU poate mobiliza o finanțare de peste 372 de miliarde EUR – inclusiv publică, dar în principal privată – cu sprijinul garanției de la bugetul UE în valoare de 26,2 miliarde EUR.

Până în prezent, Comisia a semnat acorduri de garantare InvestEU în valoare totală de 21 de miliarde EUR. Pe baza acestor acorduri de garantare, FEI a semnat deja acorduri de garantare InvestEU cu 48 de intermediari financiari din 19 state membre pentru împrumuturi în valoare de 2,3 miliarde EUR acordate IMM-urilor și întreprinderilor mici cu capitalizare medie din Europa și 54 de acorduri cu fonduri din partea a 14 state membre pentru investiții de capital în valoare de 1,9 miliarde EUR¹⁷.

16 BEI consolidează finanțarea energiei curate în sprijinul planului REPowerEU. Comunicatul de presă este disponibil la adresa:

<https://www.eib.org/en/press/all/2022-450-eib-boosts-clean-energy-financing-in-support-of-repowereu-plan>

¹⁷ În plus, până în decembrie 2022, BEI semnase acorduri pentru 29 de operațiuni în 9 state membre în valoare de

Exemple de investiții sprijinite în cadrul InvestEU prin intermediul BEI și al FEI în domeniul tehnologiilor curate:

- *o investiție în valoare de 37 de milioane EUR din partea BEI într-o instalație de producție comercială demonstrativă de precursori de materiale active pentru catozi (precursor cathode active material – p-CAM). P-Cam sunt utilizați în lanțul de aprovizionare al bateriilor pentru vehiculele electrice (celule de baterii litiu-ion de înaltă tehnologie);*
- *un împrumut în valoare de 315 milioane EUR acordat de BEI unei întreprinderi comune pentru dezvoltarea de tehnologii și produse pentru tehnologiile de propulsie a autovehiculelor pe bază de hidrogen și sistemele de siguranță activă.*
- *o investiție în valoare de 32 de milioane EUR din partea BEI în sprijinul proiectelor de C-D ale unei societăți producătoare de tehnologii de electrificare pentru utilaje agricole și sisteme de transmitere a puterii pentru tractoare și vehicule de teren;*
- *o garanție în valoare de 101 milioane EUR din partea FEI pentru un fond care sprijină întreprinderile tehnologice aflate în faza de început (capital de risc), întreprinderile industriale cu potențial ridicat de creștere și întreprinderile din sectorul decarbonizării (întreprinderi care realizează proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile și al sustenabilității);*
- *un împrumut de 125 de milioane EUR pentru o instalație de producție de tip greenfield de materiale catodice. Materialele catodice vor fi furnizate producătorilor de baterii litiu-ion de înaltă tehnologie care sunt utilizate în principal în vehiculele electrice.*

Pentru a asigura îndeplinirea în timp util a obiectivelor Planului industrial al Pactului verde, procedurile InvestEU ar trebui simplificate, iar produsele sale ar trebui aliniate la nevoile actuale. Acordurile de garantare și produsele financiare trebuie să fie aliniate la cadrul revizuit privind ajutoarele de stat, în timp ce dispozițiile specifice ale RGECA vor simplifica în mod semnificativ aspectele legate de ajutoarele de stat pentru compartimentele naționale din cadrul InvestEU. Comisia va continua să colaboreze cu BEI, banca UE, și cu alți parteneri pentru a îndeplini în mod eficient și în timp util nevoile de finanțare ale proiectelor prioritare, cum ar fi PIIEC.

Finanțarea prin InvestEU este puternic concentrată la începutul perioadei, întrucât cea mai mare parte a acesteia provine din NextGenerationEU. Până la sfârșitul anului 2023, trebuie să fie angajate 14,83 miliarde EUR din garanția UE, pentru perioada 2024-2027 rămânând doar 11,37 miliarde EUR. În același timp, se poate preconiza o creștere semnificativă a cererilor de sprijin din partea InvestEU, având în vedere condițiile de eligibilitate revizuite prevăzute în viitorul cadru temporar de criză și de tranziție (CTCT). În special eliminarea actualelor limitări de finanțare a proiectelor de producție în domeniile acoperite de CTCT ar urma să ducă la o creștere a cererii și a utilizării garanției UE de către partenerii de implementare. Prin urmare, Comisia evaluează modul în care ar putea fi majorată finanțarea globală pentru InvestEU, mai ales pentru perioada 2024-2027.

Fondul pentru inovare

Fondul pentru inovare sprijină dezvoltarea și implementarea de tehnologii și soluții de pionierat care decarbonizează industria mare consumatoare de energie, stimulează producerea de energie din surse regenerabile și stocarea energiei (inclusiv bateriile și hidrogenul) și consolidează

2,3 miliarde EUR în cadrul InvestEU pentru finanțarea de proiecte în domeniul cercetării și inovării, precum și în domeniul infrastructurii durabile, al investițiilor sociale și competențelor.

lanțurile de aprovizionare cu zero emisii nete prin sprijinirea fabricării de componente esențiale pentru baterii, instalațiile de energie eoliană și solară, electrolizoare, pile de combustie și pompe de căldură. Pe parcursul deceniului, aproximativ 40 de miliarde EUR vor fi disponibile în cadrul Fondului pentru inovare.

Directiva revizuită și actualizată privind sistemul de comercializare a certificatelor de emisii, astfel cum a fost convenită la sfârșitul anului 2022 ca parte a pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”, permite Fondului pentru inovare să subvenționeze, prin proceduri de ofertare concurențiale, 100 % din deficitul de finanțare pentru extinderea producției și implementării de tehnologii curate. Prin urmare, Fondul pentru inovare poate acționa ca ghișeu unic european pentru un astfel de sprijin, reducând astfel dificultățile cu care se confruntă investitorii în efortul de a combina diferite fluxuri de venituri și surse de finanțare.

În toamna anului 2023, Comisia va lansa o primă licitație – sau procedură de ofertare concurențială– pentru sprijinirea producției de hidrogen din surse regenerabile. Câștigătorii acestei licitații vor primi o primă fixă pentru fiecare kg de hidrogen produs din surse regenerabile, timp de 10 ani. Acest lucru va avea un impact similar cu creditul fiscal pentru producție prevăzut în Actul privind reducerea inflației din SUA, diferența fiind că prima, bazată pe ofertele primite, va face ca sprijinul UE să fie eficient din punctul de vedere al costurilor, rapid și cu puține obligații administrative. Clauzele și condițiile pentru această primă licitație-pilot, cu un buget orientativ de 800 de milioane EUR, vor fi anunțate în iunie 2023. Această licitație-pilot va fi urmată de licitații suplimentare sau de alte forme de sprijin pentru producția și utilizarea hidrogenului care contribuie la realizarea obiectivelor REPowerEU privind hidrogenul, acoperind astfel partea internă europeană a Băncii pentru Hidrogen.

Plecând de la această experiență, Comisia are în vedere extinderea noului mecanism de ofertare concurențială pentru dezvoltarea fabricării de componente pentru producerea de energie solară și eoliană, baterii și electrolizoare, pe baza unei analize a nevoilor sectorului cu zero emisii nete, a dimensiunii pieței și a potențialei rezerve de proiecte la nivelul UE. De asemenea, sprijinul acordat prin Fondul pentru inovare ar lua forma unei subvenții pentru producție, în locul cotei de 60 % din costurile relevante, care reprezintă practica actuală a fondului.

Veniturile sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii vor crește în următorii ani. Cea mai mare parte a acestei sume va constitui venituri naționale pe care statele membre trebuie să le utilizeze pentru acțiuni climatice. Comisia încurajează statele membre să aloce o parte din aceste venituri extinderii producției de tehnologii cu zero emisii nete. O parte din veniturile sporite ale ETS ar putea sprijini, de asemenea, consolidarea unui vehicul eficient al UE de investiții în economia cu zero emisii nete, cum ar fi Fondul pentru inovare¹⁸.

Sunt disponibile, așadar, numeroase fonduri, majoritatea orientate spre inovare și implementare. Comisia explorează modalități de a obține o finanțare comună mai mare la nivelul UE pentru a sprijini investițiile în producția de tehnologii cu zero emisii nete, pe baza unei evaluări continue a nevoilor de investiții. Realizarea unei abordări europene cuprinzătoare va fi esențială pentru a proteja piața unică de fragmentare și a realiza o amploare și sinergii maxime. Comisia va colabora cu statele membre pe termen scurt, punând accentul pe instrumentele menționate anterior – REPowerEU, InvestEU și Fondul pentru inovare – pentru a găsi o soluție de tranziție care să permită oferirea unui sprijin rapid și specific acolo unde este cel mai necesar, în completarea modificărilor temporare și specifice ale ajutoarelor de stat prezentate mai sus. Deși este posibil ca aceste diferite elemente să nu devină operaționale în același timp, ne angajăm să realizăm această abordare europeană cuprinzătoare.

¹⁸ Acest lucru nu aduce atingere veniturilor globale din ETS disponibile pentru rambursarea datoriei aferente NGEU.

Pe **termen mediu**, Comisia intenționează să ofere un răspuns structural la nevoile de investiții, propunând un **Fond european pentru suveranitate** în contextul revizuirii cadrului financiar multianual înainte de vara anului 2023. Obiectivul este de a menține un avans european în ceea ce privește tehnologiile critice și emergente relevante pentru tranziția verde și cea digitală, de la tehnologiile legate de calcul, inclusiv microelectronica, informatica cuantică și inteligența artificială, la biotehnologie și producție biotehnologică și tehnologiile cu zero emisii nete. Acest instrument structural se va baza pe experiența proiectelor multinaționale coordonate în cadrul PIIEC și va încerca să îmbunătățească accesul tuturor statelor membre la astfel de proiecte, protejând astfel coeziunea și piața unică împotriva riscurilor cauzate de disponibilitatea inegală a ajutoarelor de stat. Comisia va colabora cu statele membre la conceperea Fondului pentru suveranitate pentru a se asigura că acesta răspunde nevoilor lor.

2.2.3 Finanțarea privată

De departe, cea mai mare parte a investițiilor necesare pentru tranziția către reducerea la zero a emisiilor nete va trebui să provină din surse private. Finanțarea publică poate atrage investiții private, dar nu va fi suficientă pentru a acoperi deficitul de investiții. Pentru a reuși transformarea în direcția reducerii la zero a emisiilor nete, avem nevoie de finanțare masivă în special din sectorul privat, care să fie obținută prin intermediul piețelor de capital de la o gamă largă de investitori, inclusiv de la micii investitori de retail, precum și de la marii investitori instituționali. **Prin urmare, buna funcționare a piețelor de capital și cadrul privind finanțarea durabilă** sunt esențiale. UE trebuie să se asigure că piețele sale de capital pot sprijini volumul și varietatea finanțării necesare pentru întreprinderile din UE, în special în segmentele industriale strategice.

UE trebuie să își intensifice eforturile pentru a crea o uniune a piețelor de capital (UPC) pe deplin dezvoltată. Uniunea piețelor de capital vizează creșterea dimensiunii piețelor individuale de capital și integrarea transfrontalieră a acestora pentru a îmbunătăți oportunitățile de finanțare și de investiții pentru persoane fizice și întreprinderi, inclusiv pentru cele care își desfășoară activitatea în sectorul tehnologiilor curate.

O piață unică de capital mai profundă și cu adevărat integrată ar oferi întreprinderilor din UE mijloacele de a se finanța, de a se extinde și de a deveni mai puțin dependente de finanțarea bancară, precum și de a obține fonduri pentru gestionarea tranziției verzi. Dezvoltarea uniunii piețelor de capital reprezintă, prin urmare, o contribuție esențială la obiectivele politice ale Comisiei privind competitivitatea mondială a întreprinderilor europene în sectoarele verde și digital și autonomia strategică deschisă a UE.

Realizarea unei piețe de capital a UE pe deplin integrate necesită un nivel mai ridicat de ambiție și angajament din partea principalelor părți interesate pentru **a ajunge rapid la un acord cu privire la propunerile legislative ale Comisiei de punere în aplicare a Planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital din 2020.**

Cadrul UE privind finanțarea durabilă sprijină eforturile investitorilor și ale întreprinderilor pentru a le amplifica investițiile care ar fi aliniate la obiectivele Pactului verde european. Politicile UE privind finanțarea durabilă vor sprijini tranziția verde, făcând finanțarea privată a proiectelor și a întreprinderilor ecologice mai ușor de obținut și mai atractivă, astfel cum se reamintește în Strategia reînnoită privind finanțarea durabilă¹⁹.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0390>

2.3. Îmbunătățirea competențelor

Tranziția verde trebuie să fie centrată pe oameni și favorabilă incluziunii, pentru a asigura rezultate echitabile și juste, generând locuri de muncă de calitate și nelăsând pe nimeni în urmă. Economia europeană a înregistrat 4,5 milioane de locuri de muncă verzi în 2019²⁰, față de 3,2 milioane în 2000. Tranziția verde va amplifica cererea de noi competențe la toate nivelurile, impunând o perfecționare și o recalificare pe scară largă a forței de muncă. Numai industria bateriilor estimează că va avea nevoie de încă 800 000 de lucrători până în 2025. În următorul deceniu, va exista o concurență acerbă pentru talente. Productivitatea industriei noastre, prosperitatea societății noastre și capacitatea noastră de a îndeplini obiectivele reducerii la zero a emisiilor nete vor depinde de capacitatea noastră de a reține și de a atrage lucrători. **Din acest motiv, al treilea pilon din cadrul Planului industrial al Pactului verde trebuie să se axeze pe competențe – verzi și digitale, la toate nivelurile și pentru toți oamenii, punând accentul pe incluziunea femeilor²¹ și a tinerilor²².**

Cererea de talente este acută. Deficitele de forță de muncă, determinate pe baza ratei locurilor de muncă vacante²³, s-au dublat în sectoarele considerate esențiale pentru tranziția verde²⁴ între 2015 și 2021, iar cererea de competențe tehnice pentru tranziția verde este în creștere²⁵. Întrucât se estimează că între 35 % și 40 % din totalul locurilor de muncă ar contribui la dubla tranziție, cerințele de competențe și nivelurile de educație în domeniul tehnic, inclusiv digital, din economia verde le depășesc pe cele din economia în ansamblu²⁶. Productivitatea globală a muncii este mai mare în sectoarele verzi – de exemplu **productivitatea în sectorul energiei curate este cu aproximativ 20 % mai mare decât media de la nivelul întregii economii** – astfel încât competențele verzi sunt și mai importante pentru prosperitatea viitoare²⁷.

UE ia măsuri pentru a aborda provocările legate de competențe generate de dubla tranziție verde și digitală prin intermediul cadrului său general – **Agenda europeană pentru competențe**, care funcționează în sinergie cu **spațiul european al educației**²⁸. **Pactul european pentru**

²⁰ Pe baza definiției date de Eurostat locurilor de muncă verzi (*Employment in the environmental goods and services sector*), datele din publicația Eurostat *Environmental economy - statistics on employment and growth*, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Environmental_economy_%E2%80%93_statistics_on_employment_and_growth&old_id=583805#Development_of_key_indicators_for_the_environmental_economy.

²¹ Rata de ocupare a femeilor a fost de 69,5 % în T2 2022, comparativ cu 80,2 % în cazul bărbaților și 74,9 % în medie. Rata de ocupare a persoanelor cu vârste cuprinse între 60 și 64 de ani a fost de 48,2 %, comparativ cu 74,9 % în medie pentru grupa de vârstă 20-64 de ani.

²² În timp ce rata șomajului a scăzut la un nivel record de 6,0 % în noiembrie 2022, rata șomajului în rândul tinerilor (sub 25 de ani) este de 2,5 ori mai mare decât rata generală a șomajului.

²³ Rata locurilor de muncă vacante este proporția locurilor de muncă vacante neocupate din numărul total de locuri de muncă vacante și este considerată unul dintre cele mai bune mijloace de măsurare posibile pentru a indica deficitul de forță de muncă dintr-un sector.

²⁴ Aceste sectoare includ energia electrică, aburul, gazele și aerul condiționat, transporturile, construcțiile și industria prelucrătoare. Din păcate, la nivelul UE nu sunt disponibile date pentru distribuția apei, canalizare, salubritate și activitățile de decontaminare, sectoare care sunt considerate, de asemenea, esențiale pentru tranziție.

²⁵ Pe baza definiției restrânse date de Eurostat locurilor de muncă verzi (*Employment in the environmental goods and services sector*). Între 2015 și 2021, deficitele de forță de muncă, determinate pe baza ratei locurilor de muncă vacante, s-au dublat în sectoarele considerate esențiale pentru tranziția verde.

²⁶ Raportul ILO din 2019: *Skills for a greener future: a global overview*, disponibil la adresa: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf

²⁷ Observatorul tehnologiilor energetice curate (CETO) al JRC: *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology – 2022 Status Report*:

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC131001/2022_5375.pdf

²⁸ COM(2022) 625.

competențe, care și-a sărbătorit recent cea de a doua aniversare, sprijină 14 parteneriate la scară largă în ecosistemele industriale europene, ajutându-le să înzestreze forța de muncă cu competențele necesare pentru tranziția către o economie digitală și neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon. Parteneriatele promovează acțiuni coordonate realizate de întreprinderi, lucrători, autorități publice, partenerii sociali, furnizorii de educație și formare și serviciile de ocupare a forței de muncă. Până în prezent, la aceste parteneriate au aderat peste 1 000 de membri, printre care se numără mari companii multinaționale, IMM-uri, furnizori locali de formare și camere de comerț. Împreună, **aceștia s-au angajat să contribuie la perfecționarea și recalificarea a 6 milioane de persoane**. În plus, Forumul industrial în materie de energie curată se angajează să intensifice eforturile și investițiile în dezvoltarea competențelor.

Planul de acțiune pentru educația digitală, deceniul digital și dialogul structurat privind educația digitală și competențele digitale, care a avut loc în 2022, au pregătit terenul pentru accelerarea acțiunilor de reformare a sistemelor de educație și de furnizare a competențelor digitale de bază și avansate la nivelul întregii economii și persoanelor de toate vârstele. Acest lucru oferă un punct de plecare solid pentru a se asigura faptul că atât societatea, cât și întreprinderile pot utiliza competențele digitale pentru o folosire mai precisă și mai eficientă a resurselor naturale, care să aibă un impact mai pozitiv asupra mediului.

Recenta comunicare privind **valorificarea talentelor în regiunile Europei** sprijină politicile menite să contribuie la dobândirea și dezvoltarea competențelor necesare pentru tranziția verde în toate regiunile UE²⁹.

Anul european al competențelor 2023 reprezintă o ocazie unică de a dezvolta competențele necesare pentru a prospera într-o economie aflată în schimbare rapidă și de a intensifica eforturile în acest sens. Este momentul ca UE și statele sale membre să fie mai îndrăznețe și mai ambițioase în ceea ce privește realizarea unor schimbări radicale în agenda privind educația și competențele și să valorifice oportunitățile prezentate de cadrul UE³⁰:

- Comisia colaborează cu statele membre pentru a stabili obiective și indicatori **cu scopul de a monitoriza cererea și oferta** de competențe și locuri de muncă **în sectoarele relevante pentru tranziția verde**. Decalajul de gen continuă să prevaleze în sectorul tehnologiilor cu zero emisii nete. De exemplu, femeile sunt subreprezentate în învățământul profesional și superior în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), care sunt extrem de relevante pentru sectorul energetic³¹. În sectorul surselor regenerabile de energie, femeile reprezintă doar o treime din forța de muncă³², existând o oportunitate clară de valorificare a talentelor femeilor.
- Comisia colaborează cu statele membre și cu sectorul învățământului superior pentru a pune în aplicare **Strategia europeană pentru universități**³³, care joacă un rol esențial în asigurarea competențelor adaptate exigențelor viitorului. UE oferă un sprijin financiar

²⁹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Valorificarea talentelor în regiunile Europei, COM(2023) 32 final.

³⁰ De exemplu: microcertificare, conturi personale de învățare pe tot parcursul vieții și recomandări în materie de competențe digitale și de educație.

³¹ Acest lucru se traduce printr-o pondere mai mică a cererilor de brevete depuse de femeile inventatoare (doar 20 % în toate clasele de brevete în 2021 și puțin peste 15 % în cazul tehnologiilor de atenuare a schimbărilor climatice), o pondere mai mică a startupurilor fondate sau cofondate de femei (mai puțin de 15 % în UE în 2021) și un volum mai mic de capital investit în întreprinderi conduse de femei (numai 2 % în startupurile cu personal exclusiv feminin și 9 % în întreprinderi cu echipe mixte din UE în 2021). Sursa: CETO: *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the European Union – 2022 Status Report*

³² 32 % în 2019, potrivit Declarației comune privind competențele în sectorul tehnologiilor curate publicate de Forumul industrial în materie de energie curată, https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/ceif_joint_statement_on_skills.pdf

³³ COM(2022) 16.

substanțial în acest scop, inclusiv prin intermediul inițiativei „Universități europene” din cadrul Erasmus+ (1,1 miliarde EUR).

- În plus, trebuie să atragem și să reținem talentele de vârf în Europa, în special în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM). Trebuie să deschidem noi căi pentru ca studenții și cercetătorii internaționali din domeniul STIM să vină în Europa.
- Până în februarie 2023, în cadrul Pactului pentru competențe se va institui **un parteneriat la scară largă pentru competențe în domeniul surselor regenerabile de energie amplasate pe uscat**. Parteneriatul va identifica angajamentele și obiectivele relevante și va dezvolta o viziune a nevoilor concrete de perfecționare și recalificare pentru sectorul energiei din surse regenerabile în Europa.
- Până la sfârșitul acestui an se va institui un **parteneriat pentru competențe în domeniul pompelor de căldură**, iar în prezent se depun eforturi pentru a se crea un parteneriat pentru competențe în domeniul eficienței energetice.
- După modelul Academiei Alianței Europene pentru Baterii³⁴, Comisia va propune înființarea unor **academii pentru industria cu zero emisii nete** pentru a pune în aplicare programe de perfecționare și recalificare în industriile strategice pentru tranziția verde, cum ar fi materiile prime și tehnologiile pe bază de hidrogen și energie solară. Comisia va iniția o academie care va oferi cursuri de formare online și offline pentru construcții durabile, cu accent pe utilizarea de biomaterii, circularitate și tehnologii digitale.

Validarea competențelor, alături de eforturile de sprijinire a recunoașterii calificărilor din statele membre și din țările terțe, precum și politicile de mobilitate a forței de muncă pot facilita corelarea competențelor persoanelor cu nevoile angajatorilor. Oamenii învață în diverse moduri și în diferite contexte, în afara structurilor formale de educație și formare. Pentru a sprijini acest lucru:

- ca parte a Agendei UE pentru competențe, Comisia **va facilita recunoașterea calificărilor**. Acest lucru ar putea permite o „procedură accelerată” de recunoaștere și ar reduce formalitățile administrative prin sprijinirea autentificării rapide a calificărilor de către angajatori și furnizorii de servicii de formare;
- Comisia va analiza în continuare modalitățile de combinare a unei **abordări de tip „competențele înainte de toate”, care să privilegieze recunoașterea competențelor reale, cu abordările existente bazate pe calificări**, în interesul cetățenilor mobili ai UE și al resortisanților țărilor terțe;
- în special, pentru a atrage talente din afara UE, Comisia examinează o abordare bazată pe competențe pentru a facilita accesul resortisanților țărilor terțe pe piețele muncii din UE în sectoarele prioritare prin crearea **unei rezerve de talente la nivelul UE** și va prezenta o propunere privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe.

Se poate face mai mult pentru a sprijini oamenii să dobândească noi competențe. UE dispune de cadre de politică solide pentru **a sprijini financiar dezvoltarea competențelor**, cu recomandări ale Consiliului care susțin o serie de reforme ale competențelor în domeniul conturilor personale de învățare pe tot parcursul vieții și al microcertificării, pentru a asigura ucenicia și educație și formare profesională de calitate și eficiente. Pentru ca aceste reforme de politică să producă rezultate concrete în mod coordonat în întreaga Europă, este necesară **alinierii finanțării publice și a celei private, care ar putea include următoarele:**

³⁴ Academia Alianței Europene pentru Baterii va forma, recalifica și perfecționa aproximativ 800 000 de lucrători până în 2025.

- plafonul prevăzut în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare pentru ajutoarele destinate IMM-urilor pentru formare va crește de la 2 milioane EUR la 3 milioane EUR;
- măsurile care oferă oportunități de calificare a lucrătorilor în cadrul unui PIIEC vor fi luate în considerare la evaluarea conformității unor astfel de proiecte cu normele privind ajutoarele de stat³⁵;
- pentru a stimula creșterea investițiilor în formare în domeniul noilor tehnologii și procese de producție cu zero emisii nete, Comisia va analiza posibilitatea de a trata cheltuielile de formare suportate de întreprinderi mai degrabă ca o investiție decât ca o cheltuială sau un cost de funcționare.

Este disponibilă și finanțare din partea UE. Cadrul financiar multianual 2021-2027 și NextGenerationEU sprijină investiții în valoare de aproximativ 64,8 miliarde EUR în calificare, recalificare și perfecționare³⁶. Din aceste 64,8 miliarde EUR, politica de coeziune, prin intermediul **Fondului social european Plus (FSE+)**, este principalul instrument al UE de sprijinire a investițiilor în competențe și pune la dispoziție 5,8 miliarde EUR pentru competențe verzi și locuri de muncă verzi. **Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)** completează FSE+ cu investiții în competențe, educație și formare, inclusiv în infrastructură. **Mecanismul pentru o tranziție justă (MTJ)** sprijină cu 3 miliarde EUR formarea și dezvoltarea competențelor lucrătorilor pentru a se adapta la tranziția verde.

Mecanismul de redresare și reziliență oferă un sprijin financiar semnificativ. 14 state membre includ măsuri de formare privind competențele și locurile de muncă verzi în planurile lor naționale de redresare și reziliență, care, împreună, se ridică la aproximativ 1,5 miliarde EUR.

2.4. Comerțul și lanțuri de aprovizionare reziliente

UE salută inițiativele desfășurate în întreaga lume în direcția neutralității climatice și a durabilității mediului. Obiectivul reducerii la zero a emisiilor nete poate fi realizat cel mai bine dacă stimulentele pentru tehnologiile cu zero emisii nete sunt susținute de principiile concurenței loiale și comerțului deschis. **Cel de al patrulea pilon din cadrul Planului industrial al Pactului verde vizează cooperarea la nivel mondial și punerea comerțului în serviciul tranziției către o economie curată.**

UE este o putere comercială, ceea ce îi conferă forță concurențială și politică. UE rămâne, de asemenea, o destinație atractivă pentru investiții la nivel mondial. Nu ne-am fi atins reziliența și nu am fi depășit provocările din ultimii ani fără eficiența pe care o aduce comerțul și fără parteneriatele reciproc avantajoase pe care le-am dezvoltat cu țările terțe. În același timp, o creștere a practicilor neloiale și coercitive ne-a obligat să dezvoltăm noi instrumente și să asigurăm respectarea drepturilor noastre, pentru a menține condiții de concurență echitabile³⁷. În ansamblu, acest lucru reflectă eforturile UE către o autonomie strategică deschisă.

Deschiderea comercială este un element esențial al strategiei noastre de menținere a poziției UE de lider în domeniul tehnologiilor cu zero emisii nete. Politica comercială menține piața

³⁵ Punctul 18 din Orientările privind PIIEC: Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun, JO C 528, 30.12.2021, p. 10.

³⁶ Fondul social european Plus, Erasmus, Orizont Europa, Fondul european de dezvoltare regională, programul „Europa digitală”, Mecanismul de redresare și reziliență și Fondul pentru o tranziție justă.

³⁷ Acest lucru necesită, printre altele, consolidarea capacității UE de a controla și de a proteja frontiera UE, care este un obiectiv-cheie al viitoarei reforme vamale.

unică conectată la polii de creștere din afara continentului nostru, asigurând în același timp accesul la factorii de producție esențiali pentru tranziția verde. Pe de o parte, comerțul deschis creează oportunități pentru industria noastră prin deschiderea de noi piețe de export și prin crearea de economii de scară. Pe de altă parte, oferă acces la materii prime, piese, componente și servicii de care are nevoie industria noastră, având în vedere că două treimi din importurile noastre constau în produse intermediare.

UE va colabora cu partenerii săi pentru a promova stabilitatea în comerțul internațional și a consolida securitatea juridică pentru investitori și întreprinderi prin **sprijinirea în continuare a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC)**, inclusiv prin reformarea acesteia. Rolul OMC în sprijinirea neutralității climatice este să ofere un forum de discuție privind aspectele comerciale ale tranziției verzi, să clarifice modul de promovare a investițiilor verzi într-o manieră care să reducă la minimum denaturările comerțului, precum și să consolideze disciplinele privind subvențiile care au un impact negativ atât asupra comerțului, cât și asupra climei.

De asemenea, Comisia va continua să promoveze rețeaua UE de **acorduri de liber schimb**, valorificându-le în același timp la maximum pe cele deja existente prin punerea în aplicare și asigurarea respectării efective. Mai precis, Comisia va depune eforturi pentru a încheia negocierile cu Australia până în vara anului 2023 și pentru a realiza progrese semnificative cu India și Indonezia, explorând în același timp posibilități de încheiere a unor acorduri cu alți parteneri din regiunea indo-pacifică. De asemenea, Comisia va prezenta spre ratificare acordurile cu Chile, Mexic și Noua Zeelandă și se va strădui să facă progrese cu Mercosur. Comisia va urmări, de asemenea, finalizarea Acordului de parteneriat economic cu Kenya.

Comisia va sprijini tranziția către o economie curată prin dezvoltarea în continuare a altor forme de cooperare cu partenerii, pe lângă acordurile comerciale mai tradiționale. Consiliul UE-SUA pentru comerț și tehnologie și cel în curs de pregătire cu India instituie un nou instrument de cooperare. Prin activitatea **Grupului operativ special UE-SUA referitor la Actul privind reducerea inflației**, UE și SUA depun eforturi pentru a găsi soluții pragmatice la preocupările UE, în vederea menținerii și consolidării lanțurilor valorice transatlantice și a asigurării unei cooperări pozitive cu privire la interesul comun de a reduce la zero emisiile nete.

UE a elaborat **acorduri de facilitare a investițiilor durabile (AFID)**, în special cu partenerii din Africa, pentru a facilita atragerea și extinderea investițiilor, integrând în același timp angajamente privind mediul și drepturile lucrătorilor. Clima și energia reprezintă un domeniu-cheie pentru parteneriate în cadrul **Global Gateway**, contribuția UE la reducerea deficitului de investiții la nivel mondial. În plus, UE va sprijini țările în curs de dezvoltare în eforturile lor de adaptare și de respectare a cerințelor de durabilitate autonome ale UE. UE își va dezvolta în continuare dialogul în materie de politici și acțiunile concrete privind cercetarea și inovarea cu Uniunea pentru Mediterana și cu Uniunea Africană pentru a promova cooperarea în domeniul energiilor din surse regenerabile și al hidrogenului verde³⁸. Comisia propune ca investițiile în alte domenii-cheie de parteneriat, cum ar fi sectorul digital sau transporturile, să fie aliniate în continuare la obiectivul reducerii la zero a emisiilor nete. Comisia va continua să sprijine investițiile durabile în energie, transport și conectivitatea digitală prin punerea în aplicare a planurilor economice și de investiții pentru Balcanii de Vest, Parteneriatul estic și vecinătatea sudică.

De asemenea, vor fi dezvoltate o serie de **noi inițiative**:

- vom colabora cu parteneri care ne împărtășesc viziunea pentru a institui un **Club pentru**

³⁸ UE a lansat în cadrul programului Orizont Europa o „Inițiativă pentru Africa” și o „Inițiativă pentru Mediterana”, fiecare beneficiind de investiții totale din partea UE de aproximativ 300 de milioane EUR.

materiile prime critice care să asigure o aprovizionare mondială sigură, sustenabilă și la prețuri accesibile cu materii prime esențiale pentru tranziția noastră verde și digitală, cu o bază industrială competitivă și diversificată. Pe baza inițiativelor internaționale existente, clubul va elabora principii pentru a reuni țările „consumatoare” de materii prime și țările bogate în resurse și va promova cooperarea pentru a permite țărilor în curs de dezvoltare bogate în resurse să avanseze în lanțul valoric;

- vom dezvolta **parteneriate industriale pentru tehnologii curate/cu zero emisii nete**³⁹, care să promoveze adoptarea tehnologiilor cu zero emisii nete la nivel mondial și să sprijine rolul capacităților industriale ale UE în pregătirea terenului pentru tranziția mondială către o energie curată;
- vom elabora o **strategie privind creditele la export**, inclusiv un **mecanism al UE pentru credite la export** și vom asigura o **coordonare mai bună a instrumentelor financiare ale UE**. Acestea pot promova coerența cu politicile UE, precum Pactul verde european sau inițiativa „Global Gateway”, care s-au angajat să investească în infrastructuri aliniată la traiectoriile către reducerea la zero a emisiilor nete.

Deschiderea prosperă doar acolo unde se menține echitatea. Țările din întreaga lume au elaborat noi inițiative pentru a sprijini tranziția verde. În cazul în care amprenta publică pe piețele private este disproporționată, denaturările creează condiții inechitabile și apare o concurență neloială. Există preocupări deosebite în cazul economiilor planificate. UE dorește să asigure un răspuns solid pentru a aborda aceste tendințe.

În primul rând, Comisia va continua să utilizeze pe deplin **instrumentele de apărare comercială (IAC)** pentru a apăra piața unică împotriva practicilor comerciale neloiale, cum ar fi dumpingul și subvențiile care denaturează concurența, punând accentul pe sectoarele care sunt esențiale pentru atingerea obiectivului UE de reducere la zero a emisiilor nete. De asemenea, vom lua măsuri suplimentare pentru a ne asigura că măsurile noastre nu sunt eludate.

Pe măsură ce stimulentele verzi proliferază în întreaga lume, Comisia se va asigura că subvențiile străine nu subminează în mod inechitabil competitivitatea industriei europene. **Regulamentul privind subvențiile străine** a intrat în vigoare la 12 ianuarie 2023 și oferă un instrument suplimentar de investigare a subvențiilor acordate de țări terțe, luând în considerare impactul specific al acestora pe piața internă. De asemenea, UE va colabora cu partenerii săi pentru a identifica și a aborda subvențiile care denaturează concurența sau practicile comerciale neloiale legate de furtul de proprietate intelectuală sau de transferul forțat de tehnologie în economiile planificate, cum ar fi China.

De asemenea, Comisia va promova reciprocitatea în ceea ce privește accesul la piețele de achiziții publice. Comisia este pregătită să implementeze **Instrumentul pentru achiziții publice internaționale** pentru prima dată în 2023, pentru a insista ca întreprinderile din UE să aibă acces egal la piețele de achiziții publice din țările terțe.

În fine, în contextul creșterii tensiunilor geopolitice, UE și statele sale membre ar trebui să acționeze împreună pentru a-și apăra interesele. **Cadrul UE pentru examinarea investițiilor străine directe** permite o coordonare eficientă pentru a proteja activele europene esențiale și securitatea colectivă. Analizăm funcționarea mecanismului și evaluăm modul în care eficacitatea sa poate fi îmbunătățită în continuare fără a pune în pericol deschiderea noastră față de ISD. În același timp, ne vom coordona cu aliații noștri, inclusiv în cadrul programului de lucru privind securitatea economică prezentat de Japonia, care deține președinția G7. **Instrumentul UE de contracarare a acțiunilor coercitive** va oferi, odată adoptat, mijloace

³⁹ Elaborate de Coaliția miniștrilor comerțului privind schimbările climatice:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_23_248

adecvate pentru a răspunde rapid la acțiunile de intimidare economică.

3. CONCLUZII

UE este în continuare o destinație atractivă pentru investiții durabile. În ultimii 30 de ani, piața unică europeană a adus beneficii economice semnificative, măbind PIB-ul anual al UE în medie cu 8-9 %⁴⁰. Modelul european de afaceri se bazează pe deschidere, modelul social european oferă educație, protecția socială a lucrătorilor, precum și protecția sănătății și a mediului. Oferim un mediu favorabil întreprinderilor (de exemplu infrastructură de calitate, stat de drept). Alături de concurența loială și de un cadru de reglementare fără precedent orientat către dubla tranziție digitală și verde, acest lucru contribuie la asigurarea previzibilității necesare pentru investitori.

Planul industrial al Pactului verde urmărește să simplifice, să accelereze și să alinieze stimulentele pentru a menține competitivitatea și atractivitatea UE ca loc de investiții pentru industria cu zero emisii nete. Împreună, UE și statele sale membre le pot transmite un semnal puternic întreprinderilor, accelerând totodată dubla tranziție.

Pe termen scurt și în special în condițiile în care ne confruntăm cu concurență neloială în contextul prețurilor ridicate la energie, sunt necesare măsuri suplimentare temporare și specifice pentru a sprijini industria europeană. Cadrul de reglementare trebuie adaptat la noua realitate. Acesta ar trebui să fie mai simplu și mai rapid pentru a servi mai bine obiectivelor UE care vizează o economie și o societate cu zero emisii nete.

Prezenta comunicare reprezintă un pas înainte în punerea în aplicare a Agendei de la Versailles⁴¹. Aceasta prezintă răspunsul Comisiei la provocările pe termen scurt cu care se confruntă industria europeană. De asemenea, Comisia va ține seama de apelul Consiliului European de a prezenta, înainte de reuniunea sa din martie, o strategie mai amplă de stimulare a competitivității pe termen lung în cadrul pieței unice, la cea de a 30-a sa aniversare. De asemenea, Comisia invită statele membre să ajungă la un acord cu privire la evaluarea guvernantei economice.

Comisia este pregătită să sprijine industria și societatea în tranziția către sustenabilitate, promovând investițiile în noi tehnologii și oferind finanțare atunci când este posibil și necesar. Investițiile într-o populație calificată impun ca formarea și educația să constituie o parte esențială a viitorului nostru. Întrucât trăim într-o lume interconectată și întrucât tranziția verde este realitate dincolo de frontierele UE, Comisia va continua să dialogheze și să colaboreze cu partenerii noștri comerciali, pe baza unei abordări deschise, dar ferme.

Comisia invită liderii, guvernele, legiuitorii și partenerii sociali să sprijine punerea în aplicare a acestui plan și este pregătită să îl transpună în propuneri concrete bazate pe evaluarea în curs a nevoilor înainte de Consiliul European din martie.

⁴⁰ Documentul de dezbatere nr. 094: [Quantifying the Economic Effects of the Single Market in a Structural Macromodel \(europa.eu\)](#), Jan in 't Veld, 2019.

⁴¹ Reuniunea informală a șefilor de stat sau de guvern, Declarația de la Versailles, 11 martie 2022.